

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ

ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081 «ПРАВО» ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Розглянуто та схвалено на засіданні
вченої ради Академії «12» травня 2022 року,
протокол № 7

Чернігів

2022

Схвалено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права, конституційного права, протокол № 4 від 03.05.2022 р.; кафедри кримінального, кримінально-виконавчого права та кримінології, протокол № 5 від 27.04.2022 р.; кафедри адміністративного, цивільного та господарського права і процесу, протокол № 4 від 29.04.2022 р.

Затверджено на засіданні вченої ради Академії Державної пенітенціарної служби

Протокол №7 від 12.05.2022 р.

Укладачі:

Ніцимна С.О., доктор юридичних наук, професор

Тагієв С.Р., доктор юридичних наук, доцент

Ніцимна С.О., Тагієв С.Р. Програма додаткового вступного випробування зі спеціальності 081 «Право» для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії. Чернігів: Академія Державної пенітенціарної служби, 2022. 16 с.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма додаткового вступного випробування зі спеціальності 081 «право» для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії складена відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» 01.07.2014 № 1556-VII та Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 № 261 і передбачає реалізацію права особи здобувати освітній і водночас перший науковий ступінь – ступінь доктора філософії – на основі ступеня магістра відповідно до ліцензії, отриманої Академією Державної пенітенціарної служби на відповідну освітню діяльність.

У програмі відображені основні вимоги до юридичної підготовки осіб, які бажають вступити до аспірантури, у відповідності до освітньої програми підготовки магістрів із не юридичних спеціальностей. Зміст програми ґрунтується на сучасних наукових знаннях з правознавства.

Головна мета додаткового вступного іспиту до аспірантури – це початкова перевірка теоретичних знань і практичних навичок здобувача з права та можливості використання й застосування їх як у науковому дослідженні, так і у практичній діяльності; можливості творчого здійснення опрацювання наукової інформації із застосуванням розуміння міждисциплінарного підходу; можливості творчого мислення у пошуку вирішення існуючих сучасних проблем праворозуміння.

Здобувач на вступному іспиті повинен розкрити основний зміст питань білета та додаткових питань і показати при цьому:

- знання нормативно-правових актів та наукової юридичної літератури з точки зору генези та вміння використовувати їх зміст й основні ідеї при аналізі сучасних проблем правознавства, а також проблем світового суспільного розвитку, соціальної практики і науки;

- володіння принципами та категоріями філософії, логіки та права, вміння оперувати ними при поданні та викладенні теоретичного матеріалу;

- вміння розібратися в суті проблеми і запропонувати власне бачення у її вирішенні;

- вміння аргументовано викладати свої думки та погляди відповідно до сучасних позицій праворозуміння.

Програма враховує творче засвоєння юридичних наук, передбачає розгляд їх світоглядних і методологічних положень у тісному зв'язку з теоретичними концепціями і матеріалами спеціальних галузей дослідження, з даними філософії, природознавства, технічних та гуманітарних наук, з урахуванням об'єктивного розвитку суспільства в цілому.

**СТРУКТУРА ПРОГРАМИ
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081
«ПРАВО» ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ**

- Тема 1. Основи теорії держави і права**
- Тема 2. Основи конституційного права України**
- Тема 3. Основи цивільного права України**
- Тема 4. Основи сімейного права України**
- Тема 5. Основи трудового права України**
- Тема 6. Основи екологічного права України**
- Тема 7. Основи кримінального права України**

Тема 1. Основи теорії держави і права

1. Основи теорії держави

Основні закономірності виникнення держави; первісне суспільство; економічні та соціальні причини виникнення держави; основні теорії походження держави і права. Поняття, характерні ознаки, сутність та форми держави; функції держави; основні форми здійснення функцій держави; механізм держави; форми держави; співвідношення держави й особистості; форми взаємодії держави й об'єднань громадян; демократична, соціальна, правова держава.

2. Основи теорії права

Соціальні норми; місце і роль права в системі соціальних норм; поняття права; ознаки та принципи права, функції права; внутрішня і зовнішня форми права; джерела та форми права, норма права; галузь права; інститут права; галузь та інститут законодавства; систематизація законодавства; правотворчість і реалізація права; поняття, ознаки, види та структура правовідносин; правомірна поведінка; поняття, ознаки, склад, види правопорушень; поняття, ознаки, принципи, підстави, мета, завдання, види юридичної відповідальності; громадський порядок, законність і правопорядок.

Тема 2. Основи конституційного права України

Конституційне право як провідна галузь національного права України, розвиток конституційного процесу в Україні. Загальні засади демократичного ладу в Україні, народовладдя в Україні та форми його здійснення, поняття та види референдумів, виборче право та законодавство, виборча система в Україні. Поняття територіального устрою України. Громадянство України як інститут конституційного права; права, свободи та обов'язки громадян України та гарантія їх дотримання. Правовий статус і повноваження Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органів виконавчої влади в Україні, судової влади (Конституційний суд України, суди загальної юрисдикції; інші органи в системі судоустрою України; правоохоронних органів. Поняття про самоврядування; органи місцевого самоврядування. Порядок внесення змін і введення в дію Конституції України.

Тема 3. Основи цивільного права України

1. Цивільне право, цивільні правовідносини

Поняття цивільного права. Предмет та метод цивільно-правового регулювання. Функції та принципи цивільного права. Цивільне законодавство.

Поняття і структурні особливості цивільного правовідношення. Елементи цивільних правовідносин: суб'єкти, об'єкти, зміст цивільних правовідносин. Класифікація цивільних правовідносин.

2. Фізичні особи як суб'єкти цивільних прав та обов'язків

Цивільна правоздатність фізичної особи. Виникнення і припинення правоздатності фізичної особи.

Цивільна дієздатність фізичної особи. Повна дієздатність. Обсяг дієздатності неповнолітніх осіб віком від 14 до 18 років. Обсяг дієздатності малолітніх осіб віком до 14 років. Обмежена дієздатність фізичної особи. Визнання фізичної особи недієздатною.

Порядок, умови і правові наслідки визнання фізичної особи безвісно відсутньою та оголошення фізичної особи померлою.

3. Юридичні особи

Поняття і ознаки юридичної особи. Реорганізація та ліквідація юридичної особи. Види юридичних осіб.

Господарські товариства як юридичні особи. Види господарських товариств.

Філіали та представництва юридичної особи.

4. Юридичні факти. Правочини

Поняття юридичних фактів. Класифікація юридичних фактів.

Поняття і види правочинів. Умови дійсності правочинів. Форми правочинів. Сторони та зміст правочину. Недійсні правочини. Види недійсних правочинів.

5. Особисті немайнові права, не пов'язані з майновими. Їх захист

Поняття права на честь, гідність, ділову репутацію громадян та організацій.

Захист честі, гідності, ділової репутації. Засоби спростування відомостей, які порочать честь, гідність, ділову репутацію громадян та організацій.

6. Право власності

Підстави виникнення права власності. Форми власності в Україні. Момент виникнення права власності у набувача. Ризик випадкової загибелі речі. Припинення права власності.

Поняття спільної та часткової власності. Права та обов'язки учасників спільної власності.

7. Поняття зобов'язання

Суб'єкти, об'єкти та зміст зобов'язання. Договірні і позадоговірні зобов'язання.

Підстави виникнення зобов'язань. Угоди, договори, адміністративні акти.

Сторони в зобов'язанні. Множинність осіб у зобов'язанні. Солідарні, часткові і субсидіарні зобов'язання. Регресні зобов'язання.

Цивільно-правовий договір. Види договорів: односторонні, двосторонні, багатосторонні, оплатні, безоплатні, консенсуальні, реальні.

Зміст договору. Істотні умови договору. Звичайні та випадкові умови договору. Порядок укладення договору. Форми договору.

Види забезпечення виконання зобов'язань. Загальні умови забезпечення виконання зобов'язань. Застава : предмет та види. Неустойка : її значення та види.

Поняття договору купівлі – продажу. Договір міни. Договір дарування. Договір найму (оренда). Найм жилого приміщення. Договір підряду

8. Спадкове право

Поняття спадкування. Правові підстави спадкування : закон і заповіт. Час і місце відкриття спадщини.

Спадщина, її склад. Спадкування за законом. Коло спадкоємців за законом. Спадкування за заповітом. Поняття заповіту та умови його дійсності. Форма заповіту. Спадкоємці за заповітом. Зміст заповіту.

Право на обов'язкову частину спадщини. Випадки недійсності заповіту.

Тема 4. Основи сімейного права України

1. Поняття сімейного права

Принципи сімейного права. Поняття сім'ї.

Поняття та види сімейних правовідносин. Суб'єкти та об'єкти сімейних правовідносин. Підстави виникнення, припинення сімейних правовідносин.

Акти цивільного стану. Юридичне значення родства і свояцтва.

2. Особисті та майнові відносини подружжя

Особисті немайнові права подружжя, їх види. Права подружжя вільно обирати заняття та професію. Право вільного визначення місця проживання кожного з подружжя. Право спільної сумісної власності подружжя.

Принцип спільності нажитого у період шлюбу майна. Порядок розподілу спільного майна подружжя. Обов'язки подружжя по взаємному утриманню. Шлюбний договір.

3. Особисті права та обов'язки батьків і дітей

Поняття батьківських прав та обов'язків, підстави їх виникнення. Порядок встановлення походження дитини.

Умови встановлення батьківства у судовому порядку. Порядок встановлення батьківства. Порядок реєстрації народження дитини.

Порядок визначення прізвища, імені, по батькові та громадянства дітей. Права та обов'язки батьків по вихованню дітей.

Підстави та наслідки позбавлення батьківських прав. Порядок поновлення в батьківських правах. Відібрання дітей без позбавлення батьківських прав.

4. Усиновлення, опіка, піклування

Поняття усиновлення (удочеріння). Порядок передачі дітей на усиновлення. Усиновлення дітей громадянами України. Умови, за яких може бути здійснено усиновлення. Таємниця усиновлення. Права та обов'язки усиновителів та усиновлених.

Поняття опіки і піклування. Особи, над якими може встановлюватись опіка або піклування. Порядок встановлення опіки і піклування. Права і обов'язки опікунів (піклувальників). Припинення опіки і піклування.

Тема 5. Основи трудового права України

1. Предмет, принципи правовідносин у трудовому праві України

Поняття «праця», ознаки найманої праці. Трудове право України як самостійна галузь права, її співвідношення з суміжними галузями права. Предмет трудового права. Класифікація відносин, що складають предмет трудового права. Метод трудового права та його особливості. Функції трудового права. Система трудового права як галузі права і науки. Співвідношення системи трудового права та системи законодавства про працю.

Принципи трудового права. Поняття і загальна характеристика принципів трудового права. Класифікація принципів трудового права, їх реалізація в нормах трудового права. Принципи окремих інститутів трудового права.

2. Суб'єкти трудового права

Поняття «суб'єкти трудового права». Працівники як суб'єкти трудового права, трудового договору, трудових правовідносин. Правовий статус роботодавців. Трудовий колектив підприємства, установи, організації та його представники. Профспілкові організації та їх органи як суб'єкти трудового права, основні функції профспілок у соціально-економічній сфері. Представники роботодавців та їх повноваження. Державні органи як суб'єкти трудового права.

3. Трудовий договір та його реалізація

Поняття і зміст трудового договору. Форма і строк трудового договору. Види трудового договору. Порядок укладення трудового договору. Фактичний допуск до роботи. Необгрунтована відмова в прийнятті на роботу. Оформлення трудової книжки.

Зміна умов трудового договору. Поняття і види переведень на іншу роботу. Переміщення на інше робоче місце. Зміна істотних умов праці.

Відсторонення працівника від роботи.

Поняття припинення трудових правовідносин і розірвання трудового договору. Підстави припинення трудових правовідносин, їх класифікація. Припинення трудових правовідносин за підставами, у яких присутня взаємна воля сторін. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Розірвання трудового договору з ініціативи

роботодавця. Класифікація підстав розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. Загальні та спеціальні юридичні гарантії працівникам, що звільняються за ініціативою роботодавця. Попередня згода профспілкового органу на розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця Розірвання трудового договору з ініціативи осіб, які не є стороною трудового договору. Порядок розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця.

Припинення трудових правовідносин у зв'язку з порушенням правил прийняття на роботу. Порядок оформлення звільнення. Строки розрахунку із звільненим працівником. Вихідна допомога.

Поняття та види робочого часу. Принципи і методи регулювання робочого часу. Поняття й види режиму робочого часу. Характеристика робочого часу нормальної тривалості, скороченого та неповного. Облік робочого часу. Робота понад встановлену тривалість робочого дня (надурочні роботи, чергування).

Право на відпочинок та його гарантії. Поняття і види часу відпочинку. Щорічні відпустки працівників та їх види. Порядок надання відпустки, подовження, перенесення та відкликання з відпустки. Відпустки без збереження заробітної плати. Відпустки цільового призначення: навчальні, творчі, соціальні.

Поняття, функції і принципи оплати праці. Методи правового регулювання оплати праці. Тарифна система оплати праці. Поняття заробітна плата, її структура. Мінімальна заробітна плата та індексація заробітної плати. Форми виплати заробітної плати. Строки, періодичність і місце виплати заробітної плати. Гарантії в оплаті праці для працівників при відхиленні від нормальних умов праці. Обчислення середньої заробітної плати. Обмеження відрахувань із заробітної плати.

Тема 6. Основи екологічного права України

1. Екологічне право як галузь права: загальна характеристика. Джерела екологічного права

Поняття, предмет, методи екологічного права. Поняття і види екологічних правовідносин, їх структура, зміст. Підстави виникнення, зміни і припинення екологічних правовідносин. Методи правового регулювання в екологічному праві. Принципи екологічного права. Завдання екологічного права.

Поняття, класифікація та особливості джерел екологічного права України.

2. Екологічні права і обов'язки громадян

Поняття і види екологічних прав громадян. Екологічні інтереси та особливості їх правового захисту. Право громадян на, безпечне для життя і здоров'я навколишнє природне середовище (екологічну безпеку). Право громадян на одержання повної і достовірної інформації про стан навколишнього природного середовища (екологічну інформацію).

3. Право власності на природні ресурси і право природокористування

Поняття, зміст і форми права власності на природні об'єкти. Охорона та захист право власності на природні ресурси. Захист право власності на природні ресурси, умови та порядок застосування визначається цивільним та цивільно-процесуальним законодавством.

Поняття і види права природокористування. Підстави припинення права природокористування. Особливості припинення та зміни орендних правовідносин природокористування. Форми і методи захисту прав суб'єктів правовідносин природокористування.

4. Екологічна безпека та її правове забезпечення

Юридична природа екологічної безпеки.

Поняття екологічного ризику та його місце в системі правовідносин екологічної безпеки. Правові засади забезпечення екологічної безпеки.

Ядерна та радіаційна (радіоекологічна) безпека в системі екологічної безпеки.

Правові аспекти біологічної безпеки при поводженні з генетично-модифікованими організмами.

Оцінка якості довкілля.

5. Державне управління в екологічній сфері

Органи управління природокористуванням і охороною навколишнього природного середовища та їх компетенція. Система і компетенція органів державного управління в галузі екології. Правові форми громадського управління в галузі екології. Організація самоврядування в галузі екології. Взаємодія державного і громадського управління в галузі екології.

Функції управління в галузі екології. Класифікація функцій управління в галузі екології. Правові форми розподілу і перерозподілу природних ресурсів.

Екологічні та природоресурсні податки та збори.

6. Правове забезпечення оцінки якості довкілля

Зміст понять: «якість довкілля», «вплив на довкілля», «планова діяльність».

Сфера застосування оцінки впливу на довкілля. Звіт з оцінки впливу на довкілля.

Громадське обговорення у процесі оцінки впливу на довкілля.

Висновок з оцінки впливу на довкілля.

Оцінка транскордонного впливу на довкілля.

Відповідальність за порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля.

7. Юридична відповідальність за екологічні правопорушення

Юридична відповідальність за екологічні правопорушення. Класифікація екологічних правопорушень. Відшкодування шкоди, заподіяної навколишньому природному середовищу. Відшкодування шкоди, заподіяної порушеннями екологічного законодавства.

Проблеми застосування дисциплінарних стягнень за екологічні правопорушення. Ефективність адміністративної відповідальності за екологічні правопорушення. Проблеми криміналізації екологічних правопорушень. Форми соціальної профілактики екологічних правопорушень і злочинів.

Тема 7. Основи кримінального права України

Поняття кримінального права. Значення кримінального права. Кримінальне право та суміжні галузі права. Співвідношення кримінального права ті інших галузей права. Функції кримінального права. Система кримінального права.

Загальна частина кримінального права. Особлива частина кримінального права. Наука кримінального права. Методи науки кримінального права. Чинність закону про кримінальну відповідальність у просторі та часі. Закон про кримінальну відповідальність. Принципи кримінального законодавства.

Характеристика структури Загальної частини Кримінального кодексу. Характеристика Особливої частини Кримінального кодексу. Тлумачення кримінального закону. Легальне тлумачення закону про кримінальну відповідальність. Судове тлумачення. Наукове тлумачення. Поняття злочину. Ознаки злочину. Поняття малозначності діяння. Відмінність злочину від інших правопорушень. Класифікація злочинів. Поняття кримінальної відповідальності. Форми реалізації кримінальної відповідальності. Підстави кримінальної відповідальності. Поняття складу злочину. Значення складу злочину. Елементи складу злочину. Об'єкт злочину. Об'єктивна сторона злочину. Суб'єкт злочину. Суб'єктивна сторона злочину. Ознаки складу злочину. Види складу злочину. Поняття кваліфікації злочинів. Поняття обставин, що виключають злочинність діяння. Ознаки обставин, що виключають злочинність діяння. Поняття

необхідної оборони. Затримання особи, яка вчинила злочин. Поняття крайньої необхідності. Поняття ексцесу. Фізичний та психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння пов'язане з ризиком (виправданий ризик). Поняття стадії скоєння злочину. Закінчений злочин. Незакінчений злочин та його види. Поняття та ознаки співучасті у злочині. Види співучасників злочину. Форми співучасті. Поняття покарання. Ознаки покарання. Мета покарання. Система і види покарань. Процедура призначення покарання та звільнення від покарання та його відбування.

Рекомендована література

1. Андрейцев В.І. Право екологічної безпеки: Навч. та наук.-практ. посібник. – К.: Знання – Прес, 2002. – 332 с.
2. Аніщенко В.О., Олійник О.І., Зенченко О.О. Екологічне право: Навчальний посібник. 2-ге видання, доповнене – Чернігів: Десна Поліграф, 2015. – 264 с.
3. Байрочна Л.К. Конституційне право України: Підручник для студентів юр. ВНЗ / Л. К. Байрачна, Ю. Г. Барабаш, Ф.В Веніславський, В. І. Кичун, В.П. Колісник; НЮАУ ім. Ярослава Мудрого. – Х. : Право, 2008. – 416 с.
4. Берзін П. С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник: у 3-х томах. – Т. 1.: Загальні засади. – Київ: ВД «Дакор», 2018. – 404 с.
5. Боднар Т. Сімейне право в системі права України [Електронний ресурс] / Т. Боднар // Приватне право. – 2013. – № 1. – С. 129-134.
6. Бостан С.К. Теорія держави та права. Навчальний посібник / С.К. Бостан. – К. : Альма матер, 2013. – 318 с.
7. Бублик О. І. Цивільне право України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. І. Бублик ; ДЗ "Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка", Каф. політол. таправознав. – Луганськ : ЛНУ ім. Тараса Шевченка, 2013. – 226 с.
8. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. – 5-те вид., перероб. та допов. – Київ: Алерта, 2018. – 360 с.
9. Гетьман А.П. (ред.) Екологічне право - Харків: "Право" 2013. - 432 с.
10. Гетьман А.П., Шульга М.В., Бредіхіна В.Л. та ін. Правове регулювання екологічної безпеки в Україні. - Навчальний посібник. — Х.: Право, 2012. — 296 с.
11. Гетьман А.П., Шульга М.В., Бредіхіна В.Л. та ін. Правове регулювання екологічної безпеки в Україні. - Навчальний посібник. — Х.: Право, 2012. — 296 с.
12. Гончарова, Аліна В'ячеславівна. Цивільне право України : навч. посіб. / А. В. Гончарова, Т. А. Кобзева ; Сум. держ. ун-т. – Суми : Сум. держ. ун-т, 2015. – 167 с.
13. Дякович М.М. Сімейне право України : навчальний посібник. [для студ.вищ.навч.закл.] / [М.М. Дякович] – К.: Правова єдність, 2009. – 512 с.
14. Екологічне право : Підручник / Нац. ун-т «Юрид. акад. ім. Я. Мудрого; за ред.А.П. Гетьмана. – Х. : Право, 2013. – 432 с.
15. Екологічне право в запитаннях та відповідях : навч. посіб. / А. П. Гетьман, Г. В. Анісімова, В. Л. Бредіхіна та ін. ; за ред. а. П. Гетьмана. – Харків : Право, 2017. – 208 с.
16. Єжи Є.Н, Скрильніков Д.К. Оцінка впливу на довкілля та участь громадськості: аналітичний порівняльний огляд європейського й українського законодавства та рекомендації щодо впровадження європейських стандартів в Україні. - Львів: ЕПЛ, 2013. — 96 с.
17. Загальна теорія держави і права : Підручник / М.С. Кельман. – К.: Кондор-Видавництво, 2016. – 716 с.
18. Загальна теорія права : Підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. – К. : Ваїте, 2015. – 392 с.

19. Земельний кодекс України від від 25.10.2001 № 2768-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
20. Іванов Ю. Ф. Сімейне право України : посіб. для підготов. до іспитів / Ю. Ф. Іванов, М. В. Іванова. – К. : Паливода А. В. [вид.], 2013. – 239 с.
21. Камінська Н.В. Екологічне право [Текст]: навч. Посібник /Н.В.Камінська, А.І.Камінський, І.С.Куненко.- Вид.2-ге, доп. І перероб.- Київ: Дакор, 2013.- 247 с.
22. Кириченко Ю. В. Конституційне закріплення права на невтручання в особисте і сімейне життя в Україні та європейських державах: порівняльно-правовий аналіз [Електронний ресурс] / Ю. В. Кириченко // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2013. – № 5. – С. 34-40. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2013_5_9.
23. Кобецька Н.Р. Екологічне право України. Підручник. 2-ге видання, перероблене і доповнене. Київ. Видавництво: Юрінком Інтер, 2009. — 352 с.
24. Кобзева, Тетяна Анатоліївна. Сімейне право України : навч. посіб. / Т. А. Кобзева, В. С. Шапіро ; Сум. держ. ун-т. – Суми : Сум. держ. ун-т, 2015. – 89 с.
25. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
26. Козловська Л. Право спадкування як суб'єктивне цивільне право [Електронний ресурс] / Л. Козловська // Юридична Україна. – 2014. – № 12. – С. 15-21. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urykr_2014_12_5.
27. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
28. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / С. В. Албул, А. М. Бабенко, О. А. Гритенко, В. Я. Конопельський, В. О. Меркулова та ін.; за ред. д.ю.н., проф. О. В.Меркулової, д.ю.н., доцента В. Я .Конопельського. – Одеса: Одеський державний університет внутрішніх справ, 2017. – 430 с.
29. Кримінальний кодекс України : Науково–практичний коментар: у 2 т. / За заг. ред.В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгінтаін. – 5–те вид., допов. – Х. : Право, 2013. Т.1: Загальна частина / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. – 2013. – 376 с.
30. Кримінальний кодекс України : Науково–практичний коментар: у 2 т./ За заг. ред.В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгін та ін. – 5–те вид., допов. – Х.: Право, 2013. Т.2: Особлива частина / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. – 2013. – 1040 с.
31. Кримінальний кодекс України. Науково–практичний коментар: у 2 т./ За заг. ред.В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгінтаін. – 5–те вид., допов. – Х.: Право, 2013. Т.1: Загальна частина / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. – 2013. – 376 с.
32. Кримінальний кодекс України. Науково–практичний коментар: у 2 т./ За заг. ред.В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгін та ін. – 5–те вид., допов. – Х.: Право, 2013. Т.2: Особлива частина / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. – 2013. – 1040 с.
33. Майданик Р. Цивільне право як сфера приватного права України [Електронний ресурс] / Р. Майданик // Приватне право. – 2013. – № 1. – С. 65-80.
34. Майданик, Роман Андрійович Цивільне право. Загальна частина : Підручник / Р. А. Майданик; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, юрид. ф-т. – К. : Алерта, 2012 . – (Багатотомне видання). Т. 1 : Вступ у цивільне право. - 2012. – 471 с.
35. Матвеев П. С. Сімейне та житлове право України: Посіб. для складання адвокатського іспиту / П. С. Матвеев. – К.: Правова Єдність, 2015. – 76 с.
36. Мічурін Є. О. Об'єктивне та суб'єктивне цивільне право [Електронний ресурс] / Є. О. Мічурін // Вісник Харківського національного університету внутрішніх

справ. – 2010. – № 2. – С. 186-192. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnvvs_2010_2_25.

37. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д. С. Азаров, В. К. Гришук, А. В. Савченко [та ін.]; за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. – Київ: Юрінком Інтер, 2018. – 1104 с.

38. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. О. М. Литвинова. – Київ: «Центр учбової літератури», 2017. – 528 с.

39. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України Станом на 20 січня 2018 року. [текст] / За заг. ред. Глунька В. В. – Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2018. – 784 с.

40. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 № 2801-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>

41. Основні напрями державної політики України в галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки : Постанова Верховної Ради України від 05.03.1998 № 188/98-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/188/98-%D0%B2%D1%80>

42. Погоріло В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України : Підручник / за заг. ред. проф. В.Л. Федоренка. – 3-вид. Перероб. і допр. – К. : КНТЕ“Видавництво Ліра-К, 2011. – 532 с.

43. Про видобування та переробку уранових руд : Закон України від 19.11.1997 № 645/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/645/97-%D0%B2%D1%80>

44. Про використання ядерної енергії та радіаційний захист : Закон України від 08.02.1995 № 39/95-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/39/95-%D0%B2%D1%80>

45. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/1576-12.

46. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-ІІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>

47. Про державне регулювання ринку цінних паперів: Закон України від 30.10.1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/448/96-вр.

48. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 № 4004-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>

49. Про захист людини від іонізуючого випромінювання : Закон України від 14.01.1998 № 15/98-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/15/98-%D0%B2%D1%80>

50. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-ВІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/794-18>

51. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 № 1264-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>

52. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/3480-15.

53. Сімейне право : підруч. / Л. М. Баранова та ін.; за ред.: В. І. Борисової, І. В. Жилінкової. – 4-те вид., переробл. і доповн. – Х. : Право, 2012. – 322 с.

54. Сімейне право України : навч. посіб. / [Курило Т. В. та ін. ; за ред. Т. В. Курило] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів : ЛьвДУВС, 2015. – 315 с.

55. Сімейне право України : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Ю. М. Фролов [та ін.]. – Донецьк : Донбас, 2014. – 340 с.

56. Сімейне право України (історія, традиції, сучасність) : навч. посіб. / [Андрусішин Б. І. та ін. ; за ред. Б. І. Андрусішина, С. І. Шимон] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. – 449 с.
57. Сімейний кодекс України : Наук.-практ. коментар / за ред. І. В. Жилінкової. – Х., 2008. – 855 с.
58. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21-22.
59. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>
60. Стислий коментар цивільного кодексу України: у запитаннях та відповідях. Навчальний посібник. / За ред. С.В.Клименка, – Чернігівський юридичний коледж, 2010. – 307 с.
61. Сурілова О.О. Порівняльне екологічне право. Навчальний посібник. — О.: Видавництво:"Фенікс", 2010 рік, 220 с.
62. Теорія держави і права : Навч. посіб. для підгот. фахівців з інформ. безпеки / О. О. Тихомиров, М. М. Мікуліна, Ю. А. Іванов та ін.; за заг. ред. Л. М. Стрельбицької. – Київ : Кондор-Видавництво, 2016. – 332 с.
63. Теорія держави і права : Підручник / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. – Х. : Право, 2015. – 368 с.
64. Теорія держави і права : Посіб. для підгот. до держ. іспитів / Д. В. Лук'янов, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський, Г. О. Хрисова ; за заг. ред. О. В. Петришина. – 5-те вид., допов. і змінене. – Х. : Право, 2016. – 198 с.
65. Теорія держави і права: Навч. посіб. / О. М. Головка, І. М. Погрібний, О. В. Волошенюк та ін.; за заг. ред. І. М. Погрібного ; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х. : ХНУВС, 2010.
66. Трудове право України (Загальна частина) : Навч. посіб. / Н.Д. Гетьманцева, І.Г.Козуб; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2013. – 311 с.
67. Цивільне право України (у запитаннях та відповідях) : навч. посіб. : практикум : для студ. вищ. навч. закл. / [Матвійчук В. К. та ін. ; за ред. В. К. Матвійчука, І. С. Тімуша] ; Нац. акад. упр. – К. : ВНЗ "Нац. акад. упр.", 2013. – 347 с.
68. Теорія держави і права : Навч. посіб. для підгот. фахівців з інформ. безпеки / О. О. Тихомиров, М. М. Мікуліна, Ю. А. Іванов та ін.; за заг. ред. Л. М. Стрельбицької. – Київ : Кондор-Видавництво, 2016. – 332 с.
69. Теорія держави і права : Посіб. для підгот. до держ. іспитів / Д. В. Лук'янов, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський, Г. О. Хрисова ; за заг. ред. О. В. Петришина. – 5-те вид., допов. і змінене. – Х. : Право, 2016. – 198 с.
70. Теорія держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова. – К. : НАВС, Освіта України, 2017. – 320 с.
71. Трудове право України [Текст] : підручник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Центр проблем імплементації європ. соц. права, Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.", Нац. ун-т "Остроз. акад." ; [Іншин М. І. та ін.] ; за заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка. - 2-ге вид., стер. - Київ : Юрінком Інтер : Буква Закону, 2018. – 593 с.
72. Цивільне право України: Загальна частина : підручник / [В. Г. Фазикош та ін.] ; за ред. канд. юрид. наук В. Г. Фазикоша та С. Б. Булеци. – К. : Знання, 2010. – 631 с.
73. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-41.
74. Цивільний кодекс України від 16.11.2003 № 435 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
75. Шуміло О.М., Зуєв В.А., Бригадир І.В. та ін. Екологічне право України. Особлива частина. - К.: Центр учбової літератури, 2013. — 432 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Міністерство екології та природних ресурсів України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.menr.gov.ua/>
2. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
3. Головне державне об'єднання правової інформації Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.gdo.kiev.ua/>
4. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
5. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
6. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>
7. Правовий експерт [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://lawexpert.com.ua>
8. Український юридичний портал [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.zakoni.com.ua>
9. Український юрист [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukrjurist.com/>
10. Урядовий кур'єр [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukurier.gov.ua/uk/>
11. Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс.]. – Режим доступу: www.rada.kiev.ua.
12. Інформаційна сторінка системи судоустрою України [Електронний ресурс.]. – Режим доступу: www.court.gov.ua.
13. Сервер Верховного суду України [Електронний ресурс.]. – Режим доступу: www.scourt.gov.ua.
14. Сайт Міністерства юстиції України [Електронний ресурс.]. – Режим доступу: http://www.minjust.gov.ua/ukr_notar.
15. Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс.]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.

Критерії оцінювання

Оцінювання знань вступника до аспірантуру відбуватиметься за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінок: 90–100 балів – «відмінно» (А), 80–89 балів – «дуже добре» (В), 75–79 балів – «добре» (С), 70–74 балів – задовільно (Д), 69–65 балів – «задовільно» (Е), 64 і менше балів – «незадовільно» (FХ).

Відсотки підсумкової оцінки	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за ECTS	Пояснення
1	2	3	4
90–100	<p style="text-align: center;">ВІДМІННО</p> <p>Здобувач має глибокі, міцні та систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки сформулювати, а й самостійно проаналізувати законодавство, вирішити проблемні ситуації. який виявляє всебічне, систематичне і глибоке знання програмного матеріалу, бездоганно засвоїв основну літературу та знайомий з додатковою літературою з предмету, продемонстрував творчий підхід до розуміння та викладення програмного матеріалу, вміння ілюструвати теоретичні знання положеннями законодавчих актів, прикладами із судової практики, всі питання розкрив повно, без помилок і погрішностей. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатнім рівнем узагальненості знань.</p>	А	Іспит складено успішно. Рівень знань високий.
80–89	<p style="text-align: center;">ДУЖЕ ДОБРЕ</p> <p>Здобувач виявив в достатній мірі повне знання програмного матеріалу, засвоїв навчальну літературу з предмету та виявив вміння орієнтуватись в ній, показав системний характер знань при викладенні програмного матеріалу, проявив належні навички в ілюструванні теоретичних знань положеннями законодавчих актів, прикладами з практики, всі питання розкрив без помилок, однак є незначна неповнота у відповіді на питання. В достатній мірі обізнаний з актуальними питаннями правової політики держави за обраним напрямом.</p>	В	Іспит складено успішно. Рівень знань вище середнього

75–79	<p style="text-align: center;">ДОБРЕ</p> <p>Здобувач знає і може самостійно сформулювати основні теоретичні визначення та пов'язати їх з практичними прикладами, орієнтується в галузевому законодавстві. Може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим. Не в повній мірі обізнаний з актуальними питаннями правової політики держави за обраним напрямом. Є декілька помилок і неточностей.</p>	С	Іспит складено успішно. Рівень знань вище середнього
70–74	<p style="text-align: center;">ЗАДОВІЛЬНО</p> <p>Здобувач володіє програмним матеріалом поверхово, не може чітко висловити свої думки, але не припускається при цьому суттєвих неточностей, відповідь на теоретичні запитання формулює не чітко, але може пояснити певні практичні питання. Має поверхове уявлення про актуальні питання правової політики держави за обраним напрямом.</p>	Д	Іспит складено Рівень знань низький
69–65	<p style="text-align: center;">ЗАДОВІЛЬНО</p> <p>Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про проблеми протидії злочинності. У відповіді відсутня самостійність, Знає лише деякі основні поняття та визначення і формулює лише деякі основні положення теоретичного матеріалу</p>	Е	Іспит складено. Підготовка задовольняє мінімальним критеріям.
64–35	<p style="text-align: center;">НЕЗАДОВІЛЬНО</p> <p>Здобувач виявив суттєві прогалини в знанні основного програмного матеріалу, допустив істотні помилки у своїй відповіді, значну неповноту в розкритті питань, не зумів відповісти на питання, виявив повне незнання програмного матеріалу.</p>	FX	Іспит не складено

Незадовільна оцінка з будь-якого вступного іспиту є підставою для відмови в допуску до подальших вступних випробувань. Перескладання вступних випробувань не дозволяється.

За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури. Приймальна комісія ухвалює рішення щодо кожного вступника на основі конкурсної системи.

Розробники:

Ніцимна С.О., доктор юридичних наук, професор

Тагієв С.Р., доктор юридичних наук